

Gatunki obce są wśród nas

Gatunki obce - napływowe gatunki flory lub fauny pochodzące z innego ekosystemu lub obszaru geograficznego.

Inwazyjne gatunki obce – gatunki obce, które eliminują nasze gatunki rodzime i które rozprzestrzeniając się zagrażają różnorodności biologicznej i/lub funkcjonowaniu ekosystemów.

Często nie zdajemy sobie sprawy skąd i kiedy przybyły do nas różne gatunki roślin i zwierząt. Wiele gatunków roślin wędrowało razem z ludźmi i z rozwojem rolnictwa. Nasiona znajdowały się w materiale siewnym, w przewożonych rzeczach, a nawet na odzieży ówczesnych ludzi. Wraz z odkryciem Ameryki i transportem wszelkich dóbr do Europy w naszym otoczeniu zaczęły pojawiać się nowe, często ekspansywne rośliny. Oczywiście z Europy przeniesiono także gatunki do Ameryki i na cały świat. Jedne wprowadzano do upraw świadomie w celu wykorzystywania ich w gospodarce człowieka, inne przyplływały do nas przy okazji.

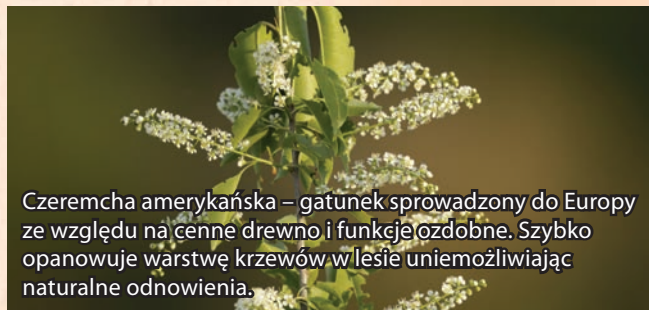
Rośliny inwazyjne rosną szybciej niż nasze gatunki; wytwarzając ogromną ilość nasion, mają znaczną zdolność do przetrwania nawet w bardzo trudnych warunkach. Opanowują szybko duże powierzchnie doprowadzając do zamierania naszych rodzimych gatunków. Walka z tymi gatunkami jest trudna i nie zawsze zakończona sukcesem - zwykle usuwa się je ręcznie, czasem przez kilka sezonów wegetacyjnych. W sytuacji ostatecznej stosuje się chemiczne preparaty.

Podobna sytuacja jest ze **zwierzętami**. Rozwój gospodarczy połączony z globalizacją sprawia, że jeszcze nigdy gatunki zwierząt nie rozprzestrzeniały się tak łatwo jak teraz. Gdy dodamy do tego świadome rozprzestrzenianie zwierząt hodowlanych, a wraz z nimi często ich pasożytów, to okaże się, że zaczynamy żyć w globalnej wiosce, w której tylko warunki klimatyczne czy geomorfologiczne mogą stanowić ostatnie bariery migracji.

W czasie zmian klimatu, kiedy w naszym kraju łagodnieją zimy, wiele gatunków obcych niemających tu naturalnych wrogów zaczyna rozwijać się w nadmiarze, niszcząc przy okazji cenne siedliska przyrodnicze dla regionu, a nawet kontynentu.

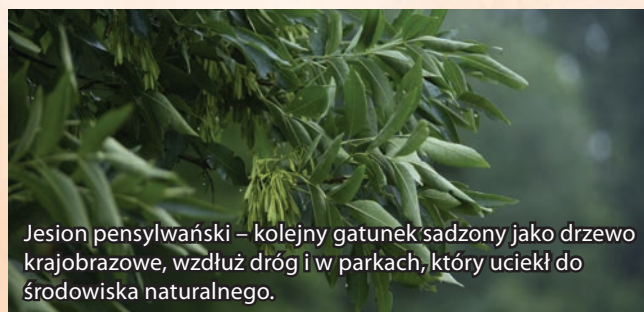

Bozodrzew gruczołowy – gatunek z Chin. Szybko rosnący, sadzony często w miastach jako gatunek ozdobny.

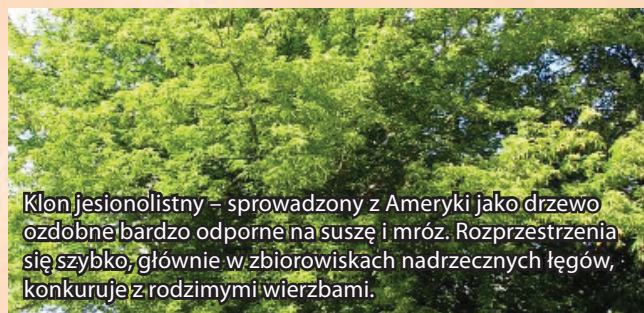

Czeremcha amerykańska – gatunek sprowadzony do Europy ze względu na cenne drewno i funkcje ozdobne. Szybko opanowuje warstwę krzewów w lesie uniemożliwiając naturalne odnowienia.

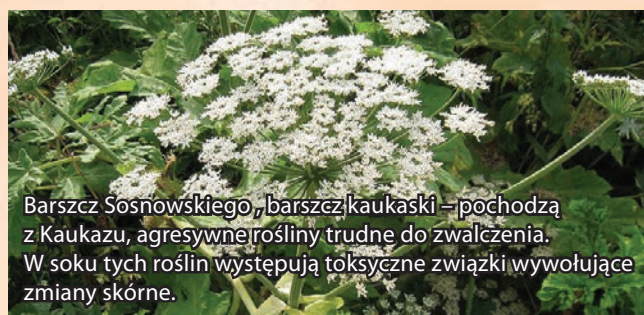
Rozejrzyj się wokół siebie – gdzie możesz zaobserwować inwazyjne gatunki obce?

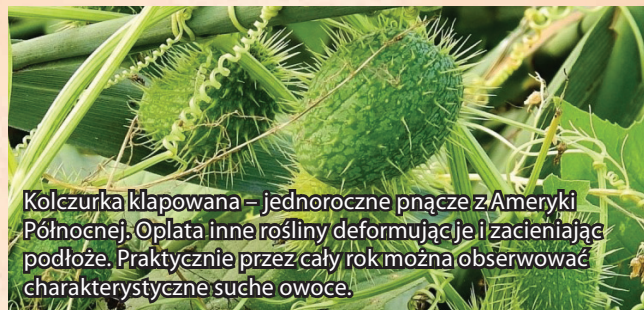
Jesion pensylwański – kolejny gatunek sadzony jako drzewo krajobrazowe, wzdłuż dróg i w parkach, który uciekł do środowiska naturalnego.

Klon jesionolistny – sprowadzony z Ameryki jako drzewo ozdobne bardzo odporne na suszę i mroź. Rozprzestrzenia się szybko, głównie w zbiorowiskach nadrzecznych łęgów, konkuruje z rodzimymi wierzbami.

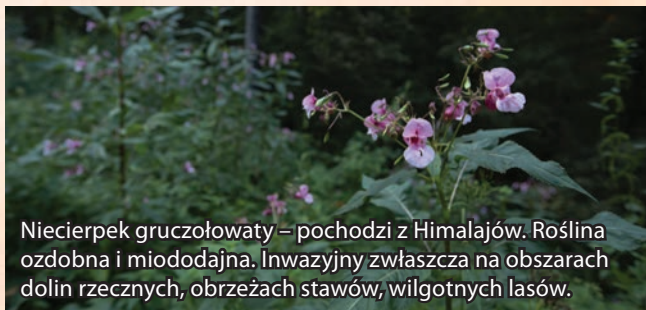

Barszcz Sosnowskiego, barszcz kaukaski – pochodzą z Kaukazu, agresywne rośliny trudne do zwalczania. W soku tych roślin występują toksyczne związki wywołujące zmiany skórne.

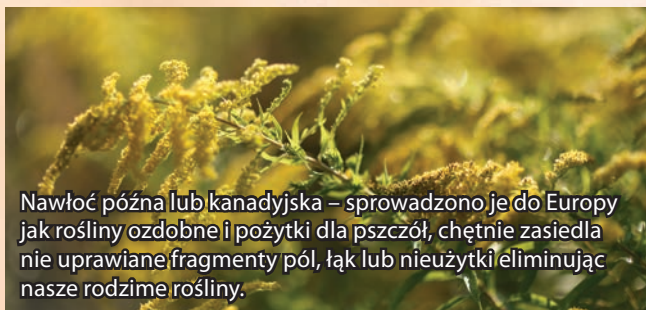

Koleczurka klapowana – jednoroczne pnącze z Ameryki Północnej. Oplata inne rośliny deformując je i zacięniając podłoże. Praktycznie przez cały rok można obserwować charakterystyczne suche owoce.

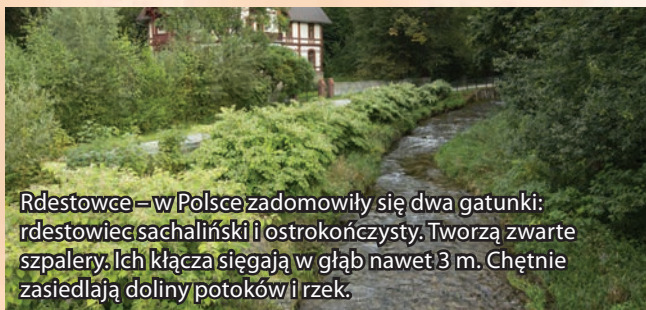
Gatunki obce są wśród nas

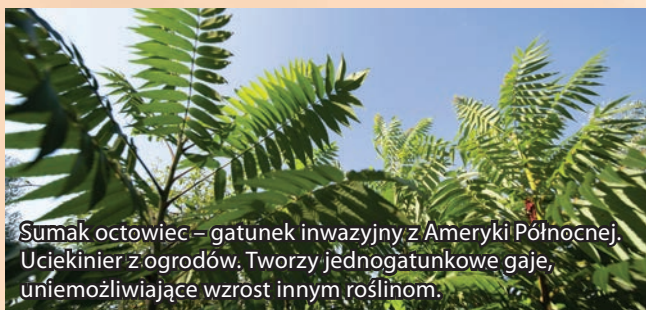
Nacierpek gruczołowy – pochodzi z Himalajów. Roślina ozdobna i miododajna. Inwazyjny zwłaszcza na obszarach dolin rzecznych, obrzeżach stawów, wilgotnych lasów.

Nawłóć późna lub kanadyjska – sprowadzono je do Europy jak rośliny ozdobne i pożytki dla pszczół, chętnie zasiedla nie uprawiane fragmenty pól, łąk lub nieużytki eliminując nasze rodzime rośliny.

Rdestowce – w Polsce zadomowiły się dwa gatunki: rdestowiec sachaliński i ostrokończysty. Tworzą zwarte szpalery. Ich kłącza sięgają w głąb nawet 3 m. Chętnie zasiedlają doliny potoków i rzek.

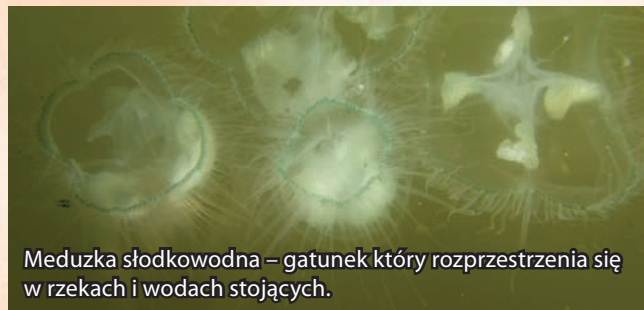
Sumak octowiec – gatunek inwazyjny z Ameryki Północnej. Uciekinier z ogrodów. Tworzy jednogatunkowe gaje, uniemożliwiające wzrost innym roślinom.

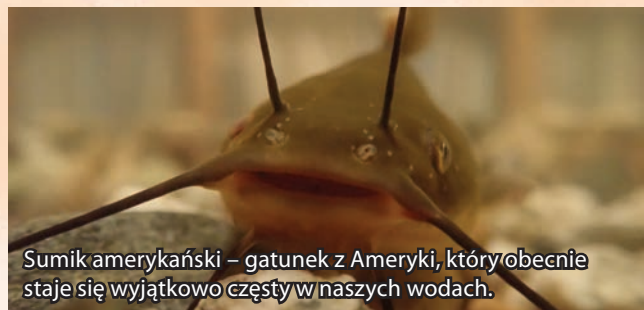
Skupieniec lipowy – pluskwiak z Europy Południowej, pojawia się masowo na lipach powodując zamieranie owców i kwiatów i deformowanie pędów.

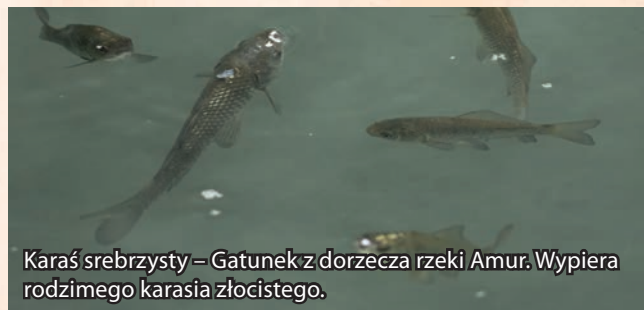
Wtyk amerykański – pluskwiak, który żeruje na drzewach iglastych, głównie sosnach. Wysysa soki z igieł i szyszek powodując osłabienie drzew.

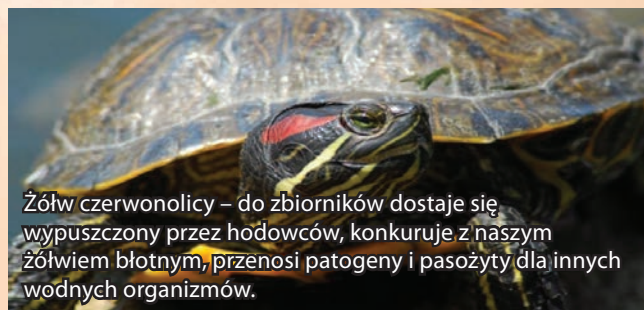
Meduzka słodkowodna – gatunek który rozprzestrzenił się w rzekach i wodach stojących.

Sumik amerykański – gatunek z Ameryki, który obecnie staje się wyjątkowo częsty w naszych wodach.

Karaś srebrzysty – Gatunek z dorzecza rzeki Amur. Wypiera rodzimego karasia złocistego.

Żółw czerwonolicy – do zbiorników dostaje się wypuszczony przez hodowców, konkuruje z naszym żółwiem błotnym, przenosi patogeny i pasożyty dla innych wodnych organizmów.

Norka amerykańska – jeśli pojawi się poza hodowlą, szybko wyniszcza lokalne populacje, głównie ptaki i małe ssaki.

Jenot azjatycki – sprowadzony z Azji i hodowany na futra. Rozprzestrzenił się szeroko w Europie.